

ПРОГРАМА ВИВЧЕННЯ ВАРІАТИНОГО МОДУЛЯ «КОЗАЦЬКИЙ ДВОБІЙ» ДЛЯ УЧНІВ ТА УЧЕНИЦЬ 5-6 КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

ІЛЬЧЕНКО Сергій Сергійович

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент кафедри спортивних дисциплін факультету фізичного виховання
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

МАЄВСЬКИЙ Микола Іванович

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент кафедри спортивних дисциплін
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

УКРАЇНА

Анотація: Розглянуто актуальну проблему удосконалення системи фізичної культури учнів та учениць 5-6 класів Нової української школи. Відповідно до результатів аналізу науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури (1 етап дослідження), встановлено, що питанням проєктної діяльності у напрямі розроблення спеціалізованих програм вивчення варіативних модулів учнями та ученицями 5-6 класів з національних однокласників (складової модельної навчальної програми «Фізична культура» для закладів загальної середньої освіти Нової української школи) – присвячено недостатню кількість науково-методичних праць, що потребує подальших наукових досліджень та підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку наукової розвідки. Головною метою дослідження є – розроблення програми вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» (складової модельної навчальної програми «Фізична культура, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти) Нової української школи. В процесі дослідно-аналітичної роботи були використані наступні методи (на теоретичному рівні): аксіоматичні, ідеалізації, історичні і логічні, сходження від конкретного, формалізації тощо. Крім цього було використано власний досвід організації системи багаторічної підготовки спортсменів, які спеціалізуються в однокласниках. В процесі подальшої дослідно-аналітичної роботи (2 етап дослідження) розроблено проєкт варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-6 класів Нової української школи. Зазначений вище варіативний модуль передбачає: визначення очікуваних результатів навчання; рекомендації щодо пропонованого змісту навчального предмету, а також визначення основних (рекомендованих) видів навчальної діяльності учнів та учениць досліджуваної категорії. У динаміці 3 етапу дослідження членами науково-дослідної групи розроблено «Програму вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-6 класів НУШ». Запропонована членами

науково-дослідної групи експериментальна програма складається із трьох основних етапів: базового, основного та констатувального і передбачає опанування учнями та ученицями (5-6 класів) основами техніко-тактичної майстерності «Козацького двобою» упродовж 30 уроків (30 академічних год.). Нами очікується, що систематичні заняття учнів та учениць 5-6 класів відповідно до запропонованої експериментальної програми (в системі фізичної культури НУШ) – сприятиме: їхньому всебічному фізичному та гармонічному розвитку; формуванню прикладних навичок самозахисту, а також впевненості у власних силах тощо. Домінантною складовою експериментальної програми є формування в учнів та учениць зазначеної вище вікової групи відчуття патріотизму, гідності та відданості Україні (формування національної ідентичності), що забезпечить у майбутньому створення резерву надійних та всебічно розвинутих захисників та захисниць України. Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі наукової розвідки передбачають апробацію експериментальної «Програми вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-6 класів НУШ».

ВСТУП.

На сьогодні в Україні спостерігається зацікавленість представників різних вікових груп до занять одноборствами, зокрема тими, які відносяться до національних видів спорту. У свою чергу, національні види спорту – є синтезом національно-культурних традицій України (відновлені, а також новостворені), серед яких провідну роль відіграють наступні види: асгарда, бойовий гопак, козацький двобій, рукопаш Гопак, рукопаш Спас, хортинг, фрі-файт тощо.

Варто підкреслити, що систематичні заняття обраним видом перелічених вище одноборств в системі фізичної культури представників різних груп населення, зокрема учнів та учениць 5-6 класів в умовах Нової Української школи забезпечує у них: розвиток та удосконалення основних фізичних якостей; формування навичок самозахисту, а також впевненості у власних силах; розвиток патріотизму та відданості Україні; формування національної ідентичності, а також створення надійного резерву захисників та захисниць України.

Важливим кроком на шляху України до Євроінтеграції є модернізація загальної середньої освіти, важливим елементом якої є впровадження нових стандартів, які сприятимуть якісному і ефективному засвоєнню учнями та ученицями необхідних знань, а також формуванню умінь їх застосувати у різних життєвих обставинах. Доцільно відмітити, що одним із нововведень Нової української школи (НУШ) є – Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів змагальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.21

р. № 795), основне завдання якої здійснювати всебічний фізичний та гармонічний розвиток учнів та учениць. На сьогодні, згадана вище «Програма» складається із 44 варіативних модулів із різних видів спорту, серед яких є й одноборства, а саме: бойовий хортинг, дзюдо, самбо, сумо. На наш погляд, група національних видів спорту, зокрема – одноборств є малочисельною, що потребує відповідних подальших наукових досліджень та практичного впровадження отриманих результатів в систему фізичної культури учнів та учениць 5-6 класів (та інших років навчання) НУШ.

Аналіз науково-методичної, довідкової та спеціальної літератури у напрямі впровадження національних одноборств в систему фізичного виховання представників різних вікових груп, дозволив визначити низку наукових праць: В. Богуславської, М. Басістого [1], С. Захарківа [2], О. Притули [3] та інших учених (К. Ананченка, Г. Василенка, С. Лазоренка, К. Лукоянова, О. Хацяюка, І. Чертова). Наукові концепції, прикладні методики тощо, перелічених вище учених і практиків – є корисними для подальшої проєктної діяльності у обраному напрямі наукової розвідки.

Не менш цікавими, виконаними на високому науково-методичному рівні є роботи: С. Онищука [4], Л. Шуби, В. Шуби [5], Ю. Борисова, О. Горпинича, О. Дідковського [6], Н. Білоусової, О. Самойленка, А. Бобро, І. Заплішного [7] та інших провідних учених і практиків (Т. Бублей, Н. Довгань, І. Петрушевич, Є. Проскурова, П. Рибалки) – у яких розкриваються актуальні питання організації системи фізичного виховання учнів та учениць 5-6 класів закладів загальної середньої освіти.

Заслужують уваги також наукові праці учених і практиків: Е. Єрьоменка [8], Б. Кіндзера, О. Хуртенко, С. Дмитренко, С. Книш, О. Дишко, Н. Беседи [9], С. Ільченка, І. Вожжова [10] й інших фахівців обраного напрямку дослідження (О. Воєділова, А. Козира, Н. Козлової, І. Кузнецової, Д. Петрушина) – у яких розкриваються особливості побудови сучасних педагогічних моделей, технологій (відповідних педагогічних умов, варіативних модулів) тощо, які забезпечують усесторонній фізичний та гармонійний розвиток особистості із використанням засобів національних одноборств.

Відповідно до результатів моніторингу спеціалізованих Інтернет-джерел (аналізу науково-методичної та довідкової літератури), встановлено, що питанням проєктної діяльності у напрямі розроблення

спеціалізованих програм вивчення варіативних модулів учнями та ученицями 5-6 класів з національних однокласників (складової модельної навчальної програми «Фізична культура» для закладів загальної середньої освіти Нової української школи) – присвячено недостатню кількість науково-методичних праць, що потребує подальших наукових досліджень та підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку наукової розвідки.

Головною **метою цієї роботи** є – розроблення програми вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» (складової модельної навчальної програми «Фізична культура, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти) Нової української школи.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити наступні **завдання**:

- провести аналіз спеціальної та довідкової літератури у напрямі впровадження національних однокласників в систему фізичного виховання представників різних вікових груп;

- здійснити аналіз науково-методичної літератури у напрямі організації системи фізичного виховання учнів та учениць 5-6 класів закладів загальної середньої освіти;

- визначити існуючі ефективні педагогічні моделі, технології (педагогічні умови, варіативні модулі) тощо, які забезпечують усесторонній фізичний та гармонійний розвиток особистості із використанням засобів національних однокласників.

В процесі дослідно-аналітичної роботи були використані наступні **методи дослідження** (на теоретичному рівні): аксіоматичні, ідеалізація, історичні і логічні, сходження від конкретного, формалізація тощо. Крім цього було використано власний досвід організації системи багаторічної підготовки спортсменів, які спеціалізуються в однокласниках.

Дослідження виконано відповідно до планів науково-дослідної роботи: кафедри спортивних дисциплін факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (тема «Педагогічні умови розвитку рівня фізичної підготовленості студентів», державний р/н: 011U007560), а також профільних кафедр закладів вищої освіти відповідно до договорів про міжкафедральну співпрацю (сумісний науковий проєкт «Однокласники НУШ»).

ОСНОВНА ЧАСТИНА.

Дослідження організовано у три етапи (*лютий 2021 – лютий 2022 р.р.*). Упродовж *1 етапу (лютий – серпень 2021 р.)* проведено аналіз науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури з окресленої проблематики. Відповідно до отриманих результатів нами було розроблений поетапний план теоретичного дослідження, а також сформульовано головну мету.

В процесі подальшої дослідно-аналітичної роботи (*2 етап, квітень – липень 2021 р.*), членами науково-дослідних груп: №1 (Б. Кіндзер, О. Хуртенко, С. Дмитренко, С. Книш, О. Дишко, Н. Беседа) та №2 (С. Ільченко, І. Вожжов, О. Хацаюк), в межах сумісного наукового проєкту «Одноробства НУШ» – розроблені проєкти варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-х [9] і 6-х [10] класів НУШ відповідно. Зазначений вище варіативний модуль передбачає: визначення очікуваних результатів навчання; рекомендації щодо пропонованого змісту навчального предмету, а також визначення основних (рекомендованих) видів навчальної діяльності учнів та учениць досліджуваної категорії.

Враховуючи результати отримані упродовж перших двох етапів, беручи до уваги результати попередніх досліджень проведених провідними ученими і практиками у суміжних напрямках наукової розвідки [3, 5, 7-10], членами науково-дослідної групи №2 у складі: С. Ільченко, І. Вожжов, О. Хацаюк (*3 етап, липень 2021 – лютий 2022 р.р.*) – розроблено «Програму вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-6 класів НУШ» (табл. 1).

Таблиця 1

Програма вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-6 класів НУШ

№ з/п	Заняття №, зміст навчальних питань (навчально-тренувальних завдань)	Тривалість (хв/ акад. год.)
1	2	3
І. Базовий етап		
1.	Заняття № 1. Самострахування (особиста безпека). 1. Доведення заходів попередження травматизму та особистої безпеки під час уроків з «Козацького двобою». 2. Вивчення та тренування способів самострахування при падінні вперед, назад. 3. Вивчення та тренування способів самострахування при падінні на правий, лівий боки. 4. Комплексне силове тренування.	60/1

Продовження табл. 1

№ з/п	Заняття №, зміст навчальних питань (навчально-тренувальних завдань)	Тривалість (хв/ акад. год.)
1	2	3
І. Базовий етап		
1.	Заняття № 1. Самострахування (особиста безпека). 1. Доведення заходів попередження травматизму та особистої безпеки під час уроків з «Козацького двобою». 2. Вивчення та тренування способів самострахування при падінні вперед, назад. 3. Вивчення та тренування способів самострахування при падінні на правий, лівий боки. 4. Комплексне силове тренування.	60/1
2.	Заняття № 2. Акробатичні вправи. 1. Повторення способів самострахування при падіннях: вперед, назад, на правий і лівий боки. 2. Вивчення та тренування акробатичних вправ: оберт вперед, назад. 3. Вивчення та тренування акробатичних вправ: оберт через ліве, праве плече. 4. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1
3.	Заняття № 3. Бойові стійки. Удари руками та ногами. 1. Повторення акробатичних вправ: оберт вперед, назад, оберт через ліве, праве плече. 2. Вивчення та тренування бойових стійок. Вивчення способів тактичного пересування із використанням бойових положень. 3. Вивчення та тренування ударів руками. 4. Вивчення та тренування ударів ногами. 5. Рухливі ігри (естафети).	60/1
4.	Заняття № 4. Захист від ударів. 1. Повторення основних бойових стійок та способів тактичного пересування під час сутички із супротивником. Вивчення техніки «бою з тіню». 2. Повторення ударів руками та ногами. 3. Вивчення способів самозахисту від ударів супротивником руками та ногами. 4. Комплексне силове тренування.	60/1
5.	Заняття № 5. Кидки. Виведення із рівноваги супротивника. 1. Повторення способів самозахисту від ударів супротивником руками та ногами. 2. Вивчення способів виведення із рівноваги супротивника. 3. Вивчення прийому кидок через спину (різними способами). 4. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1
6.	Заняття № 6. Звільнення від захватів (захоплень). Кидки із різних положень. 1. Повторення способів виведення із рівноваги супротивника. Повторення прийому кидок через спину (різними способами). 2. Вивчення прийомів звільнення від захватів тулубу супротивником ззаду, спереду. 3. Вивчення прийому задня підніжка. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
7.	Заняття № 7. Кидки із різних положень. Способи утримання супротивника в положенні лежачи. 1. Повторення прийомів звільнення від захватів тулубу супротивником ззаду, спереду. 2. Повторення прийому задня підніжка. 3. Вивчення основних способів утримання супротивника в положенні лежачи. 4. Комплексне силове тренування.	60/1
8.	Заняття № 8. Больові прийоми на руки. 1. Повторення способів утримання супротивника в положенні лежачи (зі сторони голови, збоку, зверху). 2. Вивчення больового прийому на руку супротивника способом перегинання ліктьового суглобу. 3. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1

Продовження табл. 1

№ з/п	Заняття №, зміст навчальних питань (навчально-тренувальних завдань)	Тривалість (хв/ акад. год.)
1	2	3
I. Базовий етап		
9.	Заняття № 9. Больові прийоми на ноги. 1. Повторення больового прийому на руку способом перегинання ліктьового суглобу. 2. Вивчення больового прийому на ногу супротивника «ущемлення Ахіллового сухожилля». 3. Рухливі ігри (естафети).	60/1
10.	Заняття № 10. Задушення супротивника різними способами. Больові прийоми. 1. Повторення больового прийому на руку супротивника способом перегинання ліктьового суглобу. Повторення больового прийому на ногу «ущемлення Ахіллового сухожилля». 2. Вивчення способів задушення супротивника в положенні лежачи. 4. Комплексне силове тренування.	60/1
Всього за базовий етап (акад. год):		10
II. Основний етап		
11.	Заняття 11. Захист від кидків та контратакуючі дії. Задушення супротивника в положенні лежачи різними способами. 1. Повторення способів задушення супротивника в положенні лежачи. Вивчення способів задушення супротивника в положенні стійки. 2. Вивчення техніки захисту від кидків: задня підніжка, кидок через спину. 3. Вивчення способів перевертання супротивника в положенні лежачи. 4. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1
12.	Заняття № 12. Захист від утримань. Контратакуючі дії в положенні лежачи. 1. Повторення техніки захисту від кидків: задня підніжка, кидок через спину. Повторення способів перевертання супротивника в положенні лежачи. 2. Вивчення техніки захисту від утримань супротивником різними способами в положенні лежачи. Вивчення контратакуючих дій в положенні лежачи (під час больових та задушливих прийомів). 3. Розвиток та удосконалення техніки боротьби в партері. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
13.	Заняття № 13. Захист від больових прийомів на руки в положенні лежачи. Контратакуючі дії в положенні лежачи. 1. Повторення техніки захисту від утримань супротивником різними способами в положенні лежачи. Розвиток та удосконалення контратакуючих дій в положенні лежачи (під час больових та задушливих прийомів). 2. Вивчення техніки захисту від больових прийомів на руки в положенні лежачи. Вивчення контратакуючих дій в положенні лежачи (при больових прийомах на руки). 3. Розвиток та удосконалення техніки боротьби в партері (лежачи). 4. Комплексне силове тренування.	60/1
14.	Заняття № 14. Захист від больових прийомів на ноги в положенні лежачи. Контратакуючі дії в положенні лежачи. 1. Повторення техніки захисту від больових прийомів на руки в положенні лежачи. Повторення контратакуючих дій в положенні лежачи (при больових прийомах на руки). 2. Захист від больових прийомів на ноги в положенні лежачи. 3. Вивчення техніки захисту від больових прийомів на ноги в положенні лежачи. 4. Розвиток та удосконалення контратакуючих дій в положенні лежачи. Розвиток та удосконалення техніки боротьби в положенні лежачи (партері). 5. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1
15.	Заняття № 15. Захист від задушливих прийомів у стійці та в положенні лежачи. 1. Повторення техніки захисту від больових прийомів на ноги в положенні лежачи. 2. Вивчення та тренування техніки задушливих прийомів у стійці та в положенні лежачи. 3. Відпрацювання кидка задня підніжка. 4. Розвиток та удосконалення техніки боротьби в положенні лежачи (партері). 5. Рухливі ігри (естафети).	60/1

Продовження табл. 1

№ з/п	Заняття №, зміст навчальних питань (навчально-тренувальних завдань)	Тривалість (хв/ акад. год.)
1	2	3
II. Основний етап		
16.	Заняття № 16. Формальні комплекси «Козацького двобою» без зброї. 1. Повторення техніки задушливих прийомів у стійці та в положенні лежачи. 2. Складання формальних комплексів «Козацького двобою» без зброї. 3. Вивчення та тренування окремих елементів (зв'язок) формальних комплексів «Козацького двобою» без зброї. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
17.	Заняття № 17. Прийоми бою багнетом. 1. Вивчення заходів попередження травматизму (особистої безпеки) під час демонстрації техніки формальних комплексів «Козацького двобою» зі зброєю. 2. Повторення аутентичних формальних комплексів «Козацького двобою» без зброї. 3. Вивчення прийомів бою багнетом: зверху, знизу, прямо, навідмах. 4. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами. 5. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1
18.	Заняття № 18. Формальні комплекси «Козацького двобою» зі зброєю. 1. Повторення окремих елементів (зв'язок) формальних комплексів «Козацького двобою» без зброї. 2. Повторення прийомів бою багнетом: зверху, знизу, прямо, навідмах. 3. Складання формальних комплексів «Козацького двобою» зі зброєю. 4. Вивчення та тренування окремих елементів (зв'язок) формальних комплексів «Козацького двобою» зі зброєю. 5. Навчально-тренувальні сутички в положенні лежачи за спрощеними правилами. 6. Комплексне силове тренування.	60/1
19.	Заняття № 19. Козацькі ігри, забави. Формальні комплекси «Козацького двобою» зі зброєю. 1. Повторення окремих елементів (зв'язок) формальних комплексів «Козацького двобою» зі зброєю. Створення індивідуальних формальних комплексів «Козацького двобою» зі зброєю. 2. Ознайомлення із козацькими іграми, забавами (стрибки у мішках, козацькі забави з бойовою зброєю, лава на лаву, кулачні бої). 3. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1
20.	Заняття № 20. Технічні комбінації ударів руками та ногами. Формальні комплекси «Козацького двобою» зі зброєю. 1. Повторення індивідуальних формальних комплексів «Козацького двобою» зі зброєю та без зброї. 2. Вивчення та удосконалення ефективних зв'язок та комбінацій ударів руками і ногами. 3. Розвиток та удосконалення техніки боротьби в положенні лежачи (партері). 4. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами. 5. Рухливі ігри (естафети).	60/1
21.	Заняття № 21. Технічні комбінації ударно-кидкових дій. 1. Повторення зв'язок та комбінацій ударів руками і ногами. 2. Повторення кидкової техніки «Козацького двобою». 3. Вивчення ефективних технічних комбінацій ударно-кидкових дій. 4. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами у положенні лежачи. 5. Комплексне силове тренування.	60/1
Всього за основний етап (акад. год):		10
III. Константувальний етап		
22.	Заняття 22. Індивідуалізація техніки ударів руками, ногами. 1. Повторення технічних комбінацій ударно-кидкових дій. 2. Вибір індивідуального арсеналу кидкової техніки «Козацького двобою». 3. Розвиток та удосконалення техніки бою багнетом. 4. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами в положенні лежачи. 5. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1

Продовження табл. 1

№ з/п	Заняття №, зміст навчальних питань (навчально-тренувальних завдань)	Тривалість (хв/ акад. год.)
1	2	3
III. Константувальний етап		
23.	Заняття 23. Індивідуалізація кидкової техніки. 1. Розвиток та удосконалення індивідуального арсеналу ударної техніки «Козацького двобою». 2. Вибір індивідуального арсеналу кидкової техніки «Козацького двобою». 3. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
24.	Заняття № 24. Індивідуалізація техніки утримання супротивника в положенні лежачи. 1. Розвиток та удосконалення індивідуальної (коронної) кидкової техніки «Козацького двобою». 2. Вибір індивідуального арсеналу техніки утримання супротивника в положенні лежачи відповідно до правил «Козацького двобою». 3. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами. 4. Комплексне силове тренування.	60/1
25.	Заняття № 25. Індивідуалізація техніки застосування больових прийомів в положенні лежачи. 1. Формування індивідуального арсеналу техніки утримання супротивника в положенні лежачи відповідно до правил «Козацького двобою». 2. Розвиток та удосконалення індивідуальної техніки застосування больових прийомів в положенні лежачи. 3. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами в положенні лежачи. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
26.	Заняття № 26. Формування індивідуальної техніки «Козацького двобою». 1. Розвиток та удосконалення індивідуальної техніки застосування больових прийомів в положенні лежачи. 2. Формування індивідуальної техніки «Козацького двобою» у стійці та партері. 3. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами в положенні лежачи та у стійці. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
27.	Заняття № 27. Самозахист від погрози супротивником багнетом. 1. Розвиток та удосконалення індивідуальної техніки «Козацького двобою» у стійці та партері. 2. Вивчення прийомів самозахисту від погрози супротивником багнетом: зверху, знизу, прямо навідмаш. 3. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами. 4. Комплексне силове тренування.	60/1
28.	Заняття № 28. Самозахист від погрози супротивником пістолетом впритул. 1. Повторення прийомів самозахисту від погрози супротивником багнетом: зверху, знизу, прямо навідмаш. 2. Вивчення та тренування прийомів самозахисту від погрози супротивником пістолетом впритул (спереду, ззаду). 3. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами в положенні лежачи та у стійці. 4. Рухливі ігри (естафети).	60/1
29.	Заняття № 29. Основи організації індивідуального фізичного тренування. 1. Повторення прийомів самозахисту від погрози супротивником пістолетом впритул (спереду, ззаду). 2. Ознайомлення із основами організації індивідуального фізичного тренування (фізичний аспект). 3. Функціональне тренування (із використанням засобів кросфіту).	60/1

Продовження табл. 1

№ з/п	Заняття №, зміст навчальних питань (навчально-тренувальних завдань)	Тривалість (хв/ акад. год.)
1	2	3
III. Константувальний етап		
30.	Заняття № 30. Методика організації самостійного тренування з «Козацького двобою». 1. Ознайомлення із основами організації індивідуального фізичного тренування з «Козацького двобою» (техніко-тактичний аспект). 2. Навчально-тренувальні сутички за спрощеними правилами. 3. Рухливі ігри (естафети).	60/1
Всього за константувальний етап (акад. год):		10
Всього за всі етапи (акад. год):		30

Авторська розробка: С. Ільченко, І. Вожжов, О. Хацяюк

Підсумовуючи результати теоретичного дослідження вважаємо, що поставлені перед нами завдання виконані, а головна мета дослідження – досягнута.

ВИСНОВКИ З ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

В результаті теоретичного дослідження (проектної діяльності) нами розроблено Програму вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» (складової модельної навчальної програми «Фізична культура, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти) Нової української школи. Запропонована членами науково-дослідної групи експериментальна програма складається із трьох основних етапів: базового, основного та констатувального. Варто підкреслити, що зазначена вище «Програма» передбачає опанування учнями та ученицями (5-6 класів) основами техніко-тактичної майстерності «Козацького двобою» упродовж 30 уроків (30 академічних год.).

Членами науково-дослідної групи очікується, що систематичні заняття учнів та учениць 5-6 класів відповідно до запропонованої експериментальної програми (в системі фізичної культури НУШ) – сприятиме: їхньому всебічному фізичному та гармонічного розвитку; формуванню прикладних навичок самозахисту, а також впевненості у власних силах тощо. Домінантною складовою експериментальної програми є формування в учнів та учениць зазначеної вище вікової групи відчуття патріотизму, гідності та відданості Україні (формування національної ідентичності), що забезпечить у майбутньому створення

резерву надійних та всебічно розвинутих захисників та захисниць України.

Результати теоретичного дослідження надані на рецензування керівництву Української спортивної федерації «Козацький двобій» з подальшим поданням на експертизу до Інституту модернізації змісту освіти. Окремі результати теоретичного дослідження впроваджені у систему фізичної культури (секційну роботу) учнів та учениць 5-6 класів комунального закладу «Харківська спеціалізована школа I-III ступенів № 93 імені В.В. Бондаренка».

Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі наукової розвідки передбачають апробацію експериментальної «Програми вивчення варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 5-6 класів НУШ».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Богуславська, В., Басістий, М. (2015). Еволюція науково-методичного забезпечення системи підготовки в українському національному однокорстві «Бойовий гопак». *Молода спортивна наука України*, № 4, 6-10.
- [2] Захарків, С. (2020). Стан вихованості дисциплінованості старших підлітків у процесі занять єдиноборствами. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, Вип. 4 (124), 24-27.
- [3] Притула, О. (2020). Теоретичні та практичні засади виховання патріотичної і здорової молоді на базі козацького бойового мистецтва «СПАС». *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, Вип. 69 (1), 128-131.
- [4] Онищук, С. (2021). Впровадження концепції Нової української школи на уроках фізичної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, Вип. 72 (2), 83-87.
- [5] Шуба, Л., Шуба, В. (2021). Фізична підготовка дзюдоїстів 7-9 років. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, Вип. 11 (143), 11-14.
- [6] Борисова, Ю., Горпинич, О., & Дідковський, О. (2021). Результати факторного аналізу показників фізичного стану хлопчиків 7 років. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, Вип. 12 (144), 44-47.
- [7] Білоусова Н., Самойленко О., Бобро А. & Заплішний І. (2021). Система роботи з учнями молодшого шкільного віку щодо формування навичок здорового способу життя під час вивчення фізкультурної, соціальної та здоров'язберігаючої освітніх галузей у початковій школі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, Вип. 78 (2), 103-106.
- [8] Єрьоменко, Е. (2016). Виховання наполегливості у школярів 6-7 років у процесі занять хортингом (дис. ... канд. пед. наук). НАПНУ, Інститут проблем виховання. Київ, Україна.
- [9] Кіндзер, Б., Хуртенко, О., Дмитренко, С., Книш, С., Дишко, О., & Беседа, Н. (2022). Перспективи впровадження національних однокорств в систему фізичної культури учнів та учениць «НУШ». *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.*

П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 2 (146), 88-92.

- [10] Ільченко, С. С., Вожжов, І. А. (2022). Проект варіативного модуля «Козацький двобій» для учнів та учениць 6 класу «НУШ». *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 3 (147), 56-59.*